

Møteinnkalling

Utval:	Yrkesopplæringsnemnda
Møtestad:	Nordhordland, 4. et., Fylkeshuset, Agnes Mowinckelsgt. 5, Bergen
Dato:	07.01.2019
Tid:	10.00

Program

Kl 10:00 - Saksbehandling

Innkallinga gjeld valde medlemmer i yrkesopplæringsnemnda, og varamedlem for lærlingerepresentanten.

Ved eventuelle forfall frå faste medlemmer vil varamedlem bli kalla inn særskilt.

Dersom nokon av utvalet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast ved å gi melding på www.hordaland.no/forfall.

Roger Pilskog
leiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 63/19	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
PS 64/19	Godkjenning av møtebok - Yrkesopplæringsnemnda 20.11.2018	2018/679	
PS 65/19	Referatsaker (meldingar)		
PS 66/19	Ymse		
PS 67/19	Høring - endringar i opplæringslova. Opplæring i kvensk. Yrkesopplæringsnemnder	2018/16828	

PS 63/19 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Arkivnr: 2018/679-13
Saksbehandlar: Ann-Magritt Juvik

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda	64/19	07.01.2019

Godkjenning av møtebok - Yrkesopplæringsnemnda 20.11.2018

Forslag til vedtak

Møtebok frå yrkesopplæringsnemnda sitt møte 20.11.2018 vart godkjent.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Torbjørn Mjelstad
fagopplæringssjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Utval: Yrkesopplæringsnemnda
Møtestad: Forskjønnelsen, 8. etasje, Wigandgården, Agnes Mowinckelsgate 6
Dato: 20.11.2018
Tidspunkt: 10:00-11:30

Følgjande faste medlemmer møte:

Namn	Funksjon	Representerer
Roger Pilskog	Leiar	LO
Birgitte Svanevik	Medlem	NHO
Rita Jordal	Medlem	LO
Atle Rasmussen	Medlem	LO

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
Anne Gine Hestetun	Medlem	A
Roald Stenseide	Medlem	FRP
Tom Knudsen	Nestleiar	NHO
Sølvi Olrich Sørebo	Medlem	KS
Fredrik Øsleby	Medlem	Lærlingrepr.

Følgjande varamedlemmer møte:

Namn	Møtte for	Representerer
John Helge Gullaksen	Roald Steinseide	H
Marie Størdal	Sølvi Olrich Sørebo	KS

Merknader

Elev- og lærlingombodet Sigrid Isdal møte

Frå administrasjonen møte:

Namn	Stilling
Torbjørn Mjelstad	Fagopplærings sjef
Anne Sara Svendsen	Leiar Bedrift og formidling
Kristine Angelsen	Rådgiver/jurist
Janne Damba	Rådgiver/jurist
Hege B.G. Osebakken	Spesialrådgiver
Tor Ivar Sagen Sandvik	Seniorrådgiver
Sissel Øverdahl	Regionleiar
Ann-Magritt Juvik	Sekretær

Sakliste

Utvals-saknr	Innhald	Arkiv-saknr	U.Off.
PS 52/18	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
PS 53/18	Godkjenning møtebok - Yrkesopplæringsnemnda 30.10.2018	2018/679	
PS 54/18	Referatsaker (meldingar)		
RS 9/18	Rapport frå elev- og lærlingombodet vår 2018	2018/10200	
RS 10/18	Løypemelding frå mobbeombodet vår 2018	2016/10915	
RS 11/18	Oppfølging av Regional plan for kompetanse og arbeidskraft	2018/15154	
PS 55/18	Ymse		
PS 56/18	Justering av tilbodsstrukturen 2019/20 (klassesaka)	2018/16397	
PS 57/18	Evaluerer Hyssingen produksjonsskole	2018/16186	
PS 58/18	Gjennomføringsplan i eit fireårig heilskapleg opplæringsløp.- Eit målretta arbeid med å skaffe elevar læreplass og sikre bedriftene kvalifiserte lærlingar	2017/1228	
PS 59/18	Tap av godkjenning som lærebedrift	2018/16029	
PS 60/18	Rapport og løypemelding frå mobbeombodet i HFK 2018 - oppfølging frå fylkesrådmannen	2018/16437	
PS 61/18	Rapport frå elev- og lærlingombodet - oppfølging	2018/16360	
PS 62/18	Status for arbeidet med likestilling og likeverd i Hordaland Fylkeskommune	2018/12797	

PS 52/18 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Vedtak

Møteinnkalling og sakliste vart godkjent.

PS 53/18 Godkjenning møtebok - Yrkesopplæringsnemnda 30.10.2018

Forslag til vedtak

Møtebok frå yrkesopplæringsnemnda sitt møte 30.10.2018 vart godkjent.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Vedtak

Møtebok frå yrkesopplæringsnemnda sitt møte 30.10.2018 vart godkjent.

PS 54/18 Referatsaker (meldingar)

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Vedtak

Referatsak 9/10, 10/18 og 11/18 vart tatt til orientering.

PS 55/18 Ymse

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Det blir juleavslutning for yrkesopplæringsnemnda 11.12.2018 på Bryggeloftet, det blir sendt ut melding om tidspunkt.

Neste møte i yrkesopplæringsnemnda blir flytta til mandag 07.01.2018, det blir da et fellesmøte med yrkesopplæringsnemnda i Sogn og fjordane. Møtested blir Lavik.

PS 56/18 Justering av tilbodsstrukturen 2019/20 (klassesaka)

Forslag til innstilling

Fylkesutvalet sluttar seg til følgjande tilbodsstruktur for skuleåret 2019/2020:

1. Tilbodet på RM blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Fusa vgs	Vg1 RM TAF	1	5
Netto endring		1	5

2. Tilbodet på SS blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Kvinnherad vgs	Vg2 Sal, service og tryggleik	1	15
Voss gymnas	Vg2 Reiseliv	1	15
Netto endring		2	30

3. Tilbodet på BA blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Odda vgs	Vg1 BA	1	15
Odda vgs	Vg2 Byggteknikk	-1	-15
Netto endring		0	0

4. Tilbudet på TIP blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Kvam vgs	Vg2 Industriteknologi	1	15
Kvinnherad vgs	Vg2 Kjemioprosess	1	15
Åsane vgs	Vg2 Industriteknologi	1	15
Laksevåg vgs	Vg2 Industriteknologi	1	15
Netto endring		4	60

5. Tilbudet på EL blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Askøy vgs	Vg2 Data og elektronikk	1	15
Stord vgs	Vg1 EL m/ST	1	15
Stord vgs	Vg2 Elenergi	-1	-15
Årstad vgs	Vg2 Elenergi	-2	-30
Årstad vgs	Vg1 EL	1	15
Netto endring		0	0

6. Tilbudet på HO blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Kvam vgs	Vg2 Barne- og ungdomsarbeidarfag	0,5	7,5
Kvam vgs	Vg2 Helsearbeidarfag	-0,5	-7,5
Olsvikåsen vgs	Vg2 HO m/ST - Helsearbeidarfag	1	15
Olsvikåsen vgs	Vg2 HO m/ST - Barne- og ungdomsarbeidarfaget	1	15
Osterøy vgs	Vg2 Helsearbeidarfag	1	15
Nordahl Grieg vgs	Vg3 Studieførebuande HO	1	30
Knarvik vgs	Vg2 Barne- og ungdomsarbeidarfag	1	15
Netto endring		5	90

7. Tilbudet på DH blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Voss gymnas	Vg2 Blomsterdekoratør	1	15
Netto endring		1	15

8. Tilbudet på ME blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Stord vgs	Vg2 ME	1	30
Stord vgs	Vg3 ME	-1	-30
Netto endring		0	0

9. Tilbudet på KDA blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Voss gymnas	Vg2 KDA	1	30
Voss gymnas	Vg3 KDA	-1	-30
Netto endring		0	0

10. Tilbudet på ST blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Austevoll vgs	Vg1 ST	1	30
Netto endring		1	30

11. Tilbudet på innføringstilbud for minoritetsspråklege elevar blir endra slik:

Skule	Tilbod	Klassetal	Elevplasstal
Bergen Katedralskole	Vg2 Studiespes. for min.språklege	-1	-15
Netto endring		-1	-15

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Roger Pilskog sette fram slikt forslag på vegne av LO:

«Yrkesopplæringsnemnda mener at før nye klasser på yrkesfag opprettes, må det være tilgjengelige læreplasser.

Yrkesopplæringsnemnda er skeptisk til opprettelse av ny Vg1 Elektro på Årstad vgs skoleåret 2019/2020. Det har bakgrunn i arbeidslivets meldte bransjebehov, samt at det er planlagt med ytterligere reduksjon på Vg2 Elenergi skoleåret 2020/2021.

Yrkesopplæringsnemnda er positiv til TAF RM, forutsatt at det foreligger avtale mellom skole og bedrifter. Men yrkesopplæringsnemnda stiller seg spørrende om Fusa vgs er klok lokalisering, da skolen ligger langt vekk fra de relevante bedriftene.

Yrkesopplæringsnemnda viser til vekst på yrkesfaglige studieforberedende klasser, og mener dette er en uheldig utvikling. Dette skaper mellom annet stort press på bedriftene i YFF, og bedriftene spør seg hvorfor de skal ta i mot elever til utplassering som ikke har ambisjon om å gå i lære.

Yrkesopplæringsnemnda ber om at i kommende saker om tilbudsstruktur, herunder spørsmål om opprettelse og nedlegging av yrkesfagklasser, må saken og synliggjøre skolens resultat for overgang fra Vg2 til læreplass.»

Røysting

Pilskog sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Yrkesopplæringsnemnda mener at før nye klasser på yrkesfag opprettes, må det være tilgjengelige læreplasser.

Yrkesopplæringsnemnda er skeptisk til opprettelse av ny Vg1 Elektro på Årstad vgs skoleåret 2019/2020. Det har bakgrunn i arbeidslivets meldte bransjebehov, samt at det er planlagt med ytterligere reduksjon på Vg2 Elenergi skoleåret 2020/2021.

Yrkesopplæringsnemnda er positiv til TAF RM, forutsatt at det foreligger avtale mellom skole og bedrifter. Men yrkesopplæringsnemnda stiller seg spørrende om Fusa vgs er klok lokalisering, da skolen ligger langt vekk fra de relevante bedriftene.

Yrkesopplæringsnemnda viser til vekst på yrkesfaglige studieforberedende klasser, og mener dette er en uheldig utvikling. Dette skaper mellom annet stort press på bedriftene i YFF, og bedriftene spør seg hvorfor de skal ta i mot elever til utplassering som ikke har ambisjon om å gå i lære.

Yrkesopplæringsnemnda ber om at i kommende saker om tilbudsstruktur, herunder spørsmål om opprettelse og nedlegging av yrkesfagklasser, må saken og synliggjøre skolens resultat for overgang fra Vg2 til læreplass.

PS 57/18 Evaluering Hyssingen produksjonsskole

Forslag til innstilling

Fylkestinget sluttar seg til tilrådinga gitt i rapporten «Evaluering av Hyssingen produksjonsskole», og produksjonsskulen går frå forsøk til ordinær drift frå 01.01.19.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Fylkestinget sluttar seg til tilrådinga gitt i rapporten «Evaluering av Hyssingen produksjonsskole», og produksjonsskulen går frå forsøk til ordinær drift frå 01.01.19.

PS 58/18 Gjennomføringsplan i eit fireårig heilskapleg opplæringsløp.- Eit målretta arbeid med å skaffe elevar læreplass og sikre bedriftene kvalifiserte lærlingar

Forslag til innstilling

1. Ordninga med YFK blir frå 2020 permanent og utvida til å gjelde dei vidaregåande skulane i Hordaland med yrkesfag. Dei fem yrkesfaglege koordinatorane får ansvar for kvar sine regionar.
2. Yrkesfagleg koordinator får i samarbeid med skuleeigar ansvar for gjennomføringsplan og val av arbeidsstad i den enkelte YFK-region.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Roger Pilskog sette fram slikt forslag på vegne av LO:

«Yrkesopplæringsnemnda sier seg fornøyd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Yrkesopplæringsnemnda mener det vil være en stor fordel å evaluere prosjektet, før det tas beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

En slik evaluering bør og ta opp i seg hvordan Hfk skal lede og samordne yrkesfag koordinatorenes arbeid».

Røysting

Pilskog sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Yrkesopplæringsnemnda sier seg fornøyd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Yrkesopplæringsnemnda mener det vil være en stor fordel å evaluere prosjektet, før det tas beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

En slik evaluering bør og ta opp i seg hvordan Hfk skal lede og samordne yrkesfag koordinatorenes arbeid».

PS 59/18 Tap av godkjenning som lærebedrift

Forslag til vedtak

1. Dei nye retningslinene og rutinar for tap av godkjenning som lærebedrift vert godkjent.
2. Yrkesopplæringsnemnda etablerer ei arbeidsgruppe i nemnda som raskt kan gi sin uttale på vegner av nemnda i saker om tap av godkjenning dersom det er lenge til neste møte.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Dei nye retningslinene og rutinar for tap av godkjenning som lærebedrift vert godkjent.

Yrkesopplæringsnemnda etablerer ei arbeidsgruppe i nemnda som raskt kan gi sin uttale på vegner av nemnda i saker om tap av godkjenning dersom det er lenge til neste møte.

PS 60/18 Rapport og løypemelding frå mobbeombodet i HFK 2018 - oppfølging frå fylkesrådmannen

Forslag til vedtak

Utval for opplæring og helse tek saka til orientering.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Utval for opplæring og helse tek saka til orientering.

PS 61/18 Rapport frå elev- og lærlingombodet - oppfølging

Forslag til vedtak

Utval for opplæring og helse tek tilbakemeldinga til orientering.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Utval for opplæring og helse tek tilbakemeldinga til orientering.

PS 62/18 Status for arbeidet med likestilling og likeverd i Hordaland Fylkeskommune

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 06.11.2018

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 07.11.2018

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Saksprotokoll i Utval for kultur, idrett og regional utvikling - 13.11.2018

Rasmus Laupsa Rasmussen (A) sette på vegner av A, Sp, KrF, V og H fram slikt forslag:

«Tillegg:

Tittelen til den øvste administrative leiar i fylkeskommunen endras frå fylkesrådmann til ein kjønnsnøytral tittel. Fylkesutvalet ber rådmannen leggje fram ei sak til behandling i fylkestinget i mars 2019».

Røysting

Fylkesrådmann sitt forslag vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkesutvalet.
Rasmussen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Tittelen til den øvste administrative leiar i fylkeskommunen endras frå fylkesrådmann til ein kjønnsnøytral tittel. Fylkesutvalet ber rådmannen leggje fram ei sak til behandling i fylkestinget i mars 2019.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

PS 65/19 Referatsaker (meldingar)

PS 66/19 Ymse

Arkivnr: 2018/16828-2
Saksbehandlar: Kristine Angelsen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda	67/19	07.01.2019
Utval for opplæring og helse		05.02.2019

Høyring - endringar i opplæringslova. Opplæring i kvensk. Yrkesopplæringsnemnder

Samandrag

Kunnskapsdepartementet sendte 16. oktober 2018 forslag til endringar i opplæringslova på høyring. Høyringa har to hovuddelar, elevars rett til opplæring i kvensk i grunnskulen og oppnemning og samansetning av yrkesopplæringsnemndene. Første delen gjeld grunnskuleopplæring og er ikkje aktuelt for Hordaland fylkeskommune. Denne delen vert difor ikkje svara på i høyringsuttalen.

Økonomi: Innstillinga frå Hordaland fylkeskommune medfører ikkje endringar i økonomi utover ordinært budsjett.

Klima: Innstillinga har inga kjent effekt på klimaet.

Folkehelse: Innstillinga har inga kjent effekt på folkehelse.

Regional planstrategi: Innstillinga er i tråd med regional plan for kompetanse og arbeidskraft.

Forslag til innstilling

1. Hordaland fylkeskommune ønsker at fylkeskommunane sjølv skal kunne bestemme kor mange medlemmar yrkesopplæringsnemnda skal ha.
2. Hordaland fylkeskommune meiner at samansettinga av yrkesopplæringsnemndene skal spegle 3-partssamarbeidet, og at samansettinga av nemnda skal ta omsyn til dei regionale føresetnadene som gir nemnda best mogleg mandat til å ivareta sitt mandat.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Høringsnotat endringer i opplæringsloven. Opplæring i kvensk, Yrkesopplæringsnemnder

Fylkesrådmannen, 14.12.2018

Bakgrunn for saka

Kunnskapsdepartementet har sendt på høyring forslag om endringar i opplæringslova. Det er peika ut 44 høyringsinstansar der fylkeskommunen er ein av desse.

Uttalefrist er sett til 12. januar 2019.

Høyringsnotatet gjeld forslag om:

1. Endring i opplæringslova § 2-7 om elevars rett til opplæring i kvensk i grunnskulen.
 - a. Høyring av forslag til endringar i opplæringslova § 2-7 *Finskopplæring for elevar med kvensk-finsk bakgrunn*. Departementet føreslår å presisere at elevar som har rett til opplæring i finsk også har rett til opplæring i kvensk dersom dei heller ønsker det.
2. Endring i opplæringslova § 12-3 om oppnemning og samansetning av yrkesopplæringsnemndene.
 - a. Høyring av forslag til endringar i opplæringslova § 12-3 *Yrkesopplæringsnemnder og yrkesutval*. Departementet føreslår å endre lova slik at alle organisasjonane som i dag er representert i det nasjonale Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring får ein rett til å vere representert i dei fylkeskommunale yrkesopplæringsnemndene.

Fylkesrådmannen svarar på punkt 2 om yrkesopplæringsnemnder som angår fylkeskommunen. Punkt 1 som omhandlar kvensk i grunnskulen angår ikkje fylkeskommunen.

Saksopplysningar

Yrkesopplæringsnemndene såg dagens lys ved innføring av Lov om fagopplæring i arbeidslivet i 1980. Lova slo fast at alle fylker skulle ha ei eiga yrkesopplæringsnemnd oppnemnd av fylkestinget. Funksjonstida til nemnda skulle vere den same som fylkestingets. Nemnda fekk på vegne av fylkeskommunen ansvaret for å gjennomføre det som var bestemt i lova. Nemnda fekk eige sekretariat med leiar. Sekretariatet vart kalla fagopplæringskontoret.

Partane i arbeidslivet var tidleg tillagt ei sentral rolle i nemnda. Partssamarbeidet i fagopplæringa er også forankra i internasjonale avtaler i mellom anna ILO-konvensjonen nr. 142. Denne vart ratifisert i Noreg i 1977 og slår fast at partane i arbeidslivet skal ha innverknad på fag- og yrkesopplæringa i Noreg. Etter lov om fagopplæring skulle nemnda ha sju (7) medlemmer der 2 skulle vere representantar frå arbeidstakersida og 2 frå arbeidsgjevarsida. Med det hadde partane i arbeidslivet fleirtal, eit prinsipp som gjeld framleis. I tillegg skulle det vere ein representant frå lærlingane og to medlemmer oppnemnd av fylkeskommunen.

Ordlyden i lova og innhaldet i paragrafane som omhandlar yrkesopplæringsnemnda sitt mandat og samansetning, har vore endra fleire gonger. Endringane som fekk størst følgjer for samansetting av mandatet, trådte i kraft 01.11.07, etter forslag frå Eilertsen-utvalet, nedsett av Kunnskapsdepartementet. Endringane vart gjort både i opplæringslova og forskrifta til denne. Endringane gjekk i hovudsak ut på å flytte forvaltningsoppgåver frå yrkesopplæringsnemnda til fylkeskommunen. Bakgrunnen for dette skiftet var at ein ønska å presisere det samla ansvaret som fylkeskommunane har, både for at retten til vidaregåande opplæring vert oppfylt og for det overordna kvalitetsarbeidet. Samtidig er ein klar på at yrkesopplæringsnemnda skal vere sentral når det gjeld heile det fireårige opplæringsløpet, ikkje berre bedriftsdelen, og at samarbeidet mellom partane i arbeidslivet og fylkeskommunen er sentralt. Utvalet kom fram til fire hovudområder der yrkesopplæringsnemnda skulle ha sitt virke. Dette finn vi i opplæringslova § 12-4; kvalitet, dimensjonering, rådgjeving/rettleiing og regionalt utviklingsarbeid.

Oppnemning og samansetning av yrkesopplæringsnemndene er etter gjeldande rett regulert i opplæringslova § 12-3. Det vert ikkje lagt nokon føringar med omsyn til talet på medlemmer i nemnda eller kva organisasjonar som skal vere representerte, utover at partane i arbeidslivet skal ha fleirtal i nemnda og at det skal vere minst ein representant for elevar, lærlingar og lære kandidatlar. Medlemmer med personlege varamedlemmer skal ha brei innsikt i heile fag- og yrkesopplæringa og i nærings- og sysselsetjingsspørsmål. Nemnda konstituerer seg sjølv. Kommuneloven § 14 nr. 1 gjeld ikkje for

oppnemning av medlemmer til yrkesopplæringsnemnda. Dette inneber at nemndsmedlemmer kan bu i eit anna fylke enn dei er oppnemnt i, og at to fylke kan samarbeide om ei yrkesopplæringsnemnd, noko som gjer at ein kan samarbeide i ein større region om mellom anna dimensjonering av utdanningstilbodet i vidaregåande opplæring.

Det er i dag variasjon i tal medlemmer i nemndene. Hordaland fylkeskommune har i dag ei nemnd som består av 9 medlemmer. Dette vart endra ved oppnemning av ny nemnd i 2015. Då vart nemnda utvida frå 7 medlemmer til 9 medlemmer. Arbeidstakar- og arbeidsgjevarsida er representerte med 3 medlemmer kvar. Dei folkevalde har 2 representantar, og ein representant frå lærlingane.

Opggåvene til yrkesopplæringsnemnda er hovudsakleg regulert i opplæringslova §§ 4-3, 12-3, 12-4. Ved lovendringa i 2017 har yrkesopplæringsnemnda i Hordaland delegert nokre av desse oppgåvene til fylkesrådmannen, som igjen har delegert det vidare til seksjon for fagopplæring. Dette gjeld mellom anna den faglege vurderinga ved godkjenning av lærebedrifter.

Det er endringar som gjeld samansetning av nemndene departementet i denne høyringa legg fram forslag om. Dei føreslår følgande tillegg til opplæringslova § 12-3, andre ledd om yrkesopplæringsnemnda (tillegg i kursiv):

«Nemnda skal ha medlemmer med personlege varamedlemmer som til saman skal ha brei innsikt i heile fag- og yrkesopplæringa og i nærings- og sysselsetjingsspørsmål. Det skal i alle høve nemnast opp medlemmer frå partane i arbeidslivet etter forslag frå arbeidstakarorganisasjonane og etter forslag frå arbeidsgivarorganisasjonane. *Alle organisasjonar som er representerte i organ for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa jf. § 12-1, har rett til å vere representerte i nemnda.* Partane i arbeidslivet skal ha fleirtal i nemnda. Dessutan skal det nemnast opp minst éin representant for elevar, lærlingar, ~~eller~~ *lærekandidatar eller praksisbrevkandidater* etter forslag frå organisasjonar eller organ som representerer desse. Fylkeskommunen kan be lærarorganisasjonane om forslag til medlemmer i nemnda.»

Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring (SRY) er eit organ oppretta etter opplæringslova § 12-1 som skal hjelpe departementet med råd og initiativ for å fremje fag- og yrkesopplæringa. Departementet fastsett samansetning og oppgåver for organet.

Rådet har eit overordna ansvar og strategisk perspektiv, som bygger på relevant arbeidslivskompetanse. SRY skal vere eit forum for dialog mellom departementet, partane i arbeidslivet, elev- og lærarorganisasjonane og skuleeigar. I dag har rådet 14 medlemmar frå organisasjonane LO, NHO, Virke, Spekter, KS, YS, Utdanningsforbundet og Elevorganisasjonen. I tillegg er det medlemmer frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Nærings- og fiskeridepartementet og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgere utdanning er observatørar til rådet.

Fylkesrådmannen sin vurdering

Fylkesrådmannen meiner Hordaland har ei yrkesopplæringsnemnd som dekker intensjonane med nemnda sett frå Hordaland sine føresetnader. Erfaringane med dagens samansetning er gode, og det er ingenting som tilseier at kvaliteten på arbeidet til yrkesopplæringsnemnda vil verte styrka dersom den blir ytterlegare utvida.

Fylkesrådmannen ser det heller ikkje som føremålstenleg at ein skal ha ein fast prinsipiell struktur der alle partane skal ha plass i nemnda. Regionalt er det ikkje gitt at alle partane i arbeidslivet har grunnlag, lærebedrifter og lærlingar i fylket, som gir dei føresetnad for å delta. Ved å bringe inn andre og fleire partar kan ein også risikere at fokuset vert endra. Ulike organisasjonar kan ha ulik motivasjon og ønsker for kva dei vil oppnå med ein plass i yrkesopplæringsnemnda. Dette kan føre til at hovudmåla kjem meir i skuggen av andre mål som dei ulike organisasjonane måtte ha.

Vidare er Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring sin rolle, slik fylkesrådmannen vurderer det, ein annan enn rolla til dei fylkesvise yrkesopplæringsnemndene. Yrkesopplæringsnemnda skal syte for å

kvalitetssikre fag- og yrkesopplæringa i det enkelte fylket og sørge for at regionalt arbeids- og næringsliv til ein kvar tid har tilgang til riktig kompetanse gjennom faglært arbeidskraft. Det er partane som sit nær det regionale arbeids- og næringsliv som kjenner dette behovet best.

Fylkesrådmannen er i utgangspunktet positiv til at det opnast for at praksisbrevkandidat kan verte oppnemnt på lik linje med elevar, lærlingar og læreandidatar. Fylkesrådmannen meiner likevel at same prinsipp må leggest til grunn som når ein vel andre partar/medlemmer; dei må ha nokon å representere.

Hordaland har i dag ein nemnd med 9 medlemmer. Ei endring vil føre til fleire medlemmer i yrkesopplæringsnemnda. Medlemmene mottar godtgjering per møte. Under føresetnad av at godtgjeringa ikkje vert endra, vil lovendringa gi noko auka kostnader for fylkeskommunane.

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Høringsnotat

12. oktober 2018

Forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)

1. Forslag til endring i opplæringsloven § 2-7 om elevers rett til opplæring i kvensk i grunnskolen

Høring av forslag til endringer i opplæringsloven § 2-7 *Finskopplæring for elevar med kvensk-finsk bakgrunn*. Departementet foreslår å presisere at elever som har rett til opplæring i finsk også har rett til opplæring i kvensk dersom de heller ønsker det.

2. Endring i opplæringsloven § 12-3 om oppnevning og sammensetning av yrkesopplæringsnemndene

Høring av forslag til endringer i opplæringsloven § 12-3 *Yrkesopplæringsnemnder og yrkesutval*. Departementet foreslår å endre loven slik at alle organisasjonene som i dag er representert i det nasjonale Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring får en rett til å være representert i de fylkeskommunale yrkesopplæringsnemndene.

Innhold

1. Forslag til endring i opplæringsloven § 2-7 om elevers rett til opplæring i kvensk i grunnskolen.....	3
1.1 Innledning	3
1.2 Bakgrunn.....	3
1.3 Gjeldende rett.....	4
1.4 Departementets vurdering og forslag	4
1.5 Økonomiske og administrative konsekvenser.....	6
1.6 Departementets forslag	6
2. Endring i opplæringsloven § 12-3 om oppnevning og sammensetning av yrkesopplæringsnemndene	8
2.1 Innledning	8
2.2 Bakgrunn.....	8
2.3 Gjeldende rett.....	9
2.4 Departementets vurdering og forslag	9
2.5 Økonomiske og administrative konsekvenser.....	10
2.6 Departementets forslag	10

1. Forslag til endring i opplæringsloven § 2-7 om elevers rett til opplæring i kvensk i grunnskolen

1.1 Innledning

Kunnskapsdepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i opplæringsloven, lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, § 2-7 *Finsk-opplæring for elevar med kvensk-finsk bakgrunn*. Departementet foreslår å presisere at elever som har rett til opplæring i finsk også har rett til opplæring i kvensk dersom de heller ønsker det. Vi hører samtidig forslag om tilsvarende språklige justeringer i opplæringslovsforskriften og i tittelen på læreplanen for finsk.

1.2 Bakgrunn

Regjeringen la i januar 2018 fram *Målrettet plan for kvensk språk 2017-2021*. I planen står det blant annet at: "*Kunnskapsdepartementet vil i løpet av 2018 sende en lovendring på høring som presiserer at elever har rett til opplæring i kvensk eller finsk, jf. opplæringsloven § 2-7.*"

Formålet med lovendringen er å presisere de rettighetene som denne elevgruppen har til å velge kvensk, som i dag framgår av læreplanen i finsk som andrespråk. Lovendringen skal også tydeliggjøre at Norge oppfyller sine forpliktelser i internasjonale konvensjoner Norge har sluttet seg til. Det er særlig FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 27, Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter og Den europeiske pakten for regions- eller minoritetsspråk som er aktuelle.

Kvener/norskfinner er anerkjent som nasjonal minoritet i Norge. Artikkel 27 i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1996 slår fast at i de statene hvor det finnes etniske, religiøse eller språklige minoriteter, skal de som tilhører slike minoriteter, ikke berøves retten til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, bekjenne og praktisere sin religion, eller bruke sitt språk.

Norge ratifiserte Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter (rammekonvensjonen) i 1999. Staten har med det forpliktet seg til å legge forholdene til rette for at nasjonale minoriteter skal kunne bevare og videreutvikle sin egenart, sine språk og sin kultur. Prinsippene om formell og reell likestilling mellom nasjonale minoriteter og majoritetsbefolkningen står sentralt. Et viktig prinsipp i rammekonvensjonen er dessuten at minoritetene skal kunne delta i det kulturelle, økonomiske og sosiale liv og i offentlige anliggender, særlig i saker som berører dem.

Europarådets ministerråd vedtok den europeiske pakt for region- eller minoritetsspråk (minoritetsspråkpakten) i 1992. Norge ratifiserte minoritetsspråkpakten i 1993, og den trådte i kraft i 1998. Pakten forplikter statene til å gjennomføre konkrete tiltak for å bevare og fremme regional- og minoritetsspråk.

Regjeringen vedtok i 2005 at kvensk skal regnes som et eget språk i Norge, jf. kongelig resolusjon 24. juni 2005 nr. 3511. I Norges fjerde rapport på minoritetsspråkpakten i 2008 ble

det gjort klart at kvensk er anerkjent som minoritetsspråk i Norge og dermed er sikret vern etter minoritetsspråkpakten del 2. Minoritetsspråkpaktens del 2 fastsetter en rekke viktige formål og prinsipper som statene skal basere sin politikk, lovgiving og praksis på når det gjelder minoritetsspråk.

Vi viser ellers til [Målrettet plan for kvensk språk 2017-2021](#) for mer informasjon og blant annet gjennomgang av situasjonen for kvensk språk og de rettslige rammene.

1.3 Gjeldende rett

Elever med kvensk-finsk bakgrunn ved grunnskoler i Troms og Finnmark har i dag rett til opplæring i finsk på elevens nærscole, jf. opplæringsloven § 2-7. Det er et vilkår for retten at minst tre elever på den samme skolen, uavhengig av årskull, krever opplæring i finsk. Elevene har ikke rett å gå i egen klasse, men de har rett til opplæring i egen klasse i disse timene. Klassen kan være aldersblandet. Fram til 8. trinn er det elevens foreldre som kan kreve opplæring i finsk, fra og med 8. trinn er det eleven selv som avgjør.

For å oppfylle rettigheten gis det opplæring etter læreplanen i finsk som andrespråk fra første til tiende trinn. Læreplanene har status som forskrift. Læreplanen i finsk som andrespråk omtaler både finsk og kvensk språk og kultur. Elevene velger selv om de skal ha opplæring i finsk eller kvensk etter denne læreplanen. De tre elevene trenger ikke være på samme klassetrinnet.

I Norges sjuende rapport på minoritetspakten oppsummeres dagens praksis slik: *"Elever i grunnskolen i Troms og Finnmark har rett til opplæring etter læreplanen i finsk som andrespråk hvis minst tre elever med kvensk-finsk bakgrunn krever det. Regelen gir rett til opplæring på den skolen eleven går på. Det er et krav om tre elever totalt på den samme skolen, uavhengig av årskull. Det gis opplæring etter læreplanen i finsk som andrespråk fra første til tiende trinn. Elevene kan velge å få opplæringen på finsk eller kvensk. Læreplanen i finsk som andrespråk omtaler både finsk og kvensk språk og kultur."*

Dette er i samsvar med hvordan dette regelverket praktiserer hos fylkesmennene i Troms og i Finnmark.

Elever som har rett til opplæring i kvensk eller finsk, har rett til alternative former for slik opplæring når opplæringen ikke kan bli gitt av egnet undervisningspersonale ved skolen, jf. § 7-1 i forskrift til opplæringsloven. Fjernundervisning, intensivundervisning eller særlige leirskoleopphold er eksempler på alternative former for opplæring.

1.4 Departementets vurdering og forslag

Minoritetsspråkpakten del 2 artikkel 7 f. pålegger norske myndigheter å sikre *"fremskaffelse av egnede former og midler for undervisning og studier av regions- eller minoritetsspråk på alle passende nivåer"* og i artikkel 7 g. å *"fremskaffe muligheter som setter de som ikke snakker et regions- eller minoritetsspråk og som bor i området hvor det brukes, i stand til å lære det dersom de ønsker det"*.

Rammekonvensjonen for nasjonale minoriteter slår i artikkel 14 fast at: "*I områder som tradisjonelt eller i betydelig antall er bebodd av personer som tilhører nasjonale minoriteter, skal Partene, dersom det er tilstrekkelig etterspørsel, så langt som mulig og innenfor rammen av sitt utdanningssystem, søke å sikre at personer som tilhører disse minoritetene, har tilfredsstillende muligheter for å lære minoritetsspråket eller motta undervisning på dette språket*".

Departementet mener at norske myndigheters internasjonale forpliktelser til opplæring for den kvenske/norskfinske nasjonale minoriteten i dag, knytter seg til kvensk språk. Læreplanen i finsk som andrespråk gir i dag elever muligheter til å velge kvensk, mens opplæringslovens bestemmelser viser i dag bare til finsk. Departementet mener at retten til opplæring i kvensk bør tydeliggjøres, og foreslår derfor en endring i opplæringsloven.

Forslaget til lovendringen innebærer en presisering av nåværende rettigheter. Kravet om at det må være minst tre elever som krever slik språkundervisning, innebærer at det til sammen er tre elever som krever enten finsk eller kvensk. I praksis blir det funnet lokale løsninger på om undervisningen skjer på finsk og/eller kvensk.

Med denne endringen vil elevenes rettigheter være fastsatt direkte i opplæringsloven. Formålet er å tydeliggjøre at Norge i dag oppfyller våre forpliktelser etter internasjonale konvensjoner og å gi bedre informasjon om rettighetene de aktuelle elevene allerede har etter dagens læreplanforskrift.

En undersøkelse gjennomført av NORUT i 2015 finner at årsaken til nedgangen i antall elever som velger finsk som andrespråk, blant annet skyldes mangelfull informasjon om rettigheter og tilbud. Departementet mener at en slik lovendring vil tydeliggjøre de rettighetene elevene i dag har etter læreplanen til å velge opplæring i kvensk eller finsk. Tydeliggjøringen i loven vil gjøre det lettere for foreldre og elever å velge og å kreve opplæring i kvensk.

Vi foreslår en språklig justering i tittel på og tekst i § 2-7, for å være i samsvar med dagens begrepsbruk: Disse rettighetene gjelder for elever med *kvensk/norskfinsk* bakgrunn.

Dersom *kvensk* blir tatt inn i loven, slik at rettigheten bedre synliggjøres, kan dette øke antallet elever som velger kvensk. Det er likevel lite trolig at økningen blir vesentlig. For at rettigheten skal være reell, er det avgjørende at det eksisterer lærerkompetanse som kan gi elevene en god opplæring. Det er iverksatt ulike tiltak for å sikre rekruttering av lærere som kan kvensk. Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) - tilbyr og planlegger oppstart av flere studium i kvensk språk. Fra 2019 tilbyr UiT kvensk som eget fag i lærerutdanningen. Departementet vil også innføre en ettergivelsesordning for låntakere som tar 60 studiepoeng i kvensk som del av lærerutdanning. Ordningen vil gjelde fra 2019. Disse tiltakene vil bidra til å bedre rekrutteringen av lærere som kan undervise i kvensk.

Departementet foreslår samtidig følgende tekniske forskriftsendringer:

- a) Endringer i forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringsloven §§ 1-9, 1-10, 1-11 og 7-1: erstatte "finsk" med "*kvensk eller finsk*"
- b) Endring i tittelen på læreplan for finsk som andrespråk til *læreplan for kvensk eller finsk som andrespråk* (læreplan fastsatt av KD 25. mars 2008)

1.5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er svært få elever i dag som velger opplæring i kvensk. Høsten 2017 var det ifølge Grunnskolens informasjonssystem (GSI) 538 elever i grunnskolen som fikk opplæring i finsk som andrespråk. Antallet elever som velger opplæring i finsk som andrespråk er halvert i løpet av de siste 15 årene. Det er viktig å merke seg at GSI ikke skiller mellom finsk og kvensk. Det finnes derfor ikke informasjon om hvor mange elever som får opplæring i kvensk, men ingen elever har avlagt eksamen i kvensk de siste årene.

Det er en egen tilskuddsordning til opplæring i finsk, under kapittel 225, post 67 i Kunnskapsdepartementets budsjettforslag for 2018 (se Prop. 1 S (2017-2018), og tilsvarende i budsjettforslaget for 2019). Tilskuddsordningen gjelder både kvensk og finsk. Bevilgningen skal bidra med finansiering til kommuner og frittstående grunnskoler i Troms og Finnmark som gir elever med kvensk/norskfinsk bakgrunn opplæring i finsk som andrespråk etter § 2-7 i opplæringsloven. Tilskuddet er regelstyrt. Det betyr at bevilgningene tilpasser seg antall elever som velger kvensk eller finsk som andrespråk. Skoleeierne vil derfor bli kompensert økonomisk dersom antallet elever som velger kvensk eller finsk skulle øke.

Det er en avgjørende forutsetning for å oppfylle retten til elevene at det finnes lærere som kan gi opplæring i kvensk. Det er iverksatt ulike tiltak for å bedre rekrutteringen av lærere som kan undervise i kvensk språk.

Utover dette mener departementet at lovendringen ikke vil ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. Antallet elever som får rettigheten vil ikke endre seg, og da vilkårene for å ha rett til opplæring i kvensk eller finsk ikke endres. Retten til alternative former for opplæring i kvensk vil være den samme som for finsk, jf. § 7-1 i forskrift til opplæringsloven om alternative opplæringsformer i samisk og finsk.

1.6 Departementets forslag

Departementet foreslår å endre opplæringsloven § 2-7 første ledd om finskopplæring for elever med kvensk-finsk bakgrunn til følgende (endring i kursiv/gjennomstreking):

§ 2-7 *Språkopplæring* for elevar med kvensk/norskfinsk bakgrunn

Når minst tre elevar med kvensk/norskfinsk bakgrunn ved grunnskolar i Troms og Finnmark krev det, har elevane rett til opplæring i *kvensk eller finsk*. Omfanget av opplæringa i tid og innhaldet i opplæringa *blir fastsett* i forskrifter etter § 2-2 og § 2-3 i denne lova. Frå og med 8. årstrinnet vel elevane sjølv om dei vil ha *slik opplæring i finsk*.

Departementet foreslår i tillegg slike tekniske forskriftsendringer:

- a) Endringer i forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringsloven §§ 1-9, 1-10, 1-11 og 7-1: erstatte "finsk" med "*kvensk eller finsk*"
- b) Endring i tittelen på læreplan for finsk som andrespråk til *læreplan for kvensk eller finsk som andrespråk* (læreplan fastsatt av KD 25. mars 2008)

2. Endring i opplæringsloven § 12-3 om oppnevning og sammensetning av yrkesopplæringsnemndene

2.1 Innledning

Kunnskapsdepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i opplæringsloven, lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, § 12-3 *Yrkesopplæringsnemnder og yrkesutval*. Departementet foreslår å endre loven slik at alle organisasjonene som i dag er representert i det nasjonale Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring får en rett til å være representert i de fylkeskommunale yrkesopplæringsnemndene.

2.2 Bakgrunn

Yrkesopplæringsnemndene er en viktig regional aktør i kvalitetsutviklingen av fag- og yrkesopplæringen.

Oppgavene til yrkesopplæringsnemndene framgår av opplæringsloven §§ 4-3, 12-3 og 12-4. De skal fremme arbeidslivets behov og synspunkter overfor fylkeskommunene. Nemndene skal også arbeide for best mulig dimensjonering av den videregående opplæringen, og gi fylkeskommunen råd om tiltak i forbindelse med den årlige fastsettingen av opplæringstilbudet.

Yrkesopplæringsnemndene gir også råd om hvordan utvikling av fag- og yrkesopplæringen og samarbeid mellom skoler og bedrifter kan medvirke til regional utvikling, bl.a. utvikling av nye virksomheter og arbeidsplasser.

Kunnskapsdepartementet har mottatt anbefaling fra Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring om å endre bestemmelsen om oppnevning og sammensetning av yrkesopplæringsnemndene, slik at de regionale nemndene i høyere grad avspeiler det nasjonale partssystem for fag- og yrkesopplæringen.

Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring er et organ opprettet etter opplæringsloven § 12-1 som skal hjelpe departementet med råd og ta initiativ for å fremme fag- og yrkesopplæringen. Departementet fastsetter sammensetning og oppgaver for organet.

Rådet har et overordnet ansvar og strategisk perspektiv, som bygger på relevant arbeidslivskompetanse, og er et forum for dialog mellom departementet, partene i arbeidslivet, elev- og lærerorganisasjonene og skoleeier. Det har i dag 14 medlemmer fra organisasjonene LO, NHO, Virke, Spekter, KS, YS, Utdanningsforbundet og Elevorganisasjonen. I tillegg er det medlemmer fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Nærings- og fiskeridepartementet og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (tidligere Senter for internasjonalisering av utdanning) er observatører til rådet.

2.3 Gjeldende rett

Yrkesopplæringsnemndene er rådgivende organ for fylkeskommunen, og det er fylkeskommunene som har ansvaret for å oppnevne disse. Oppnevning og sammensetning er regulert i § 12-3 i opplæringsloven:

- Nemnda skal ha medlemmer med personlige varamedlemmer som samlet har «brei innsikt i heile fag- og yrkesopplæringa og i nærings- og sysselsetjingsspørsmål».
- Det skal oppnevnes medlemmer fra partene i arbeidslivet etter forslag fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene.
- Det skal oppnevnes minst én representant for elever, lærlinger eller lærekandidater etter forslag fra organisasjoner eller organ som representerer disse.
- Fylkeskommunen kan be lærerorganisasjonene om forslag til medlemmer i nemnda.
- Partene i arbeidslivet skal ha flertall i nemnda.
- Fylkeskommunen avgjør nemndas størrelse.

Det er i dag variasjon i antall medlemmer i nemndene.

2.4 Departementets vurdering og forslag

Det er i dag betydelig variasjoner i hvilke organisasjoner som er representert i yrkesopplæringsnemndene. Departementet mener at sammensetningen av nemndene i størst mulig grad bør gjenspeile bredden i arbeidslivet.

Yrkesopplæringsnemndene skal arbeide for å heve kvaliteten av *hele* fag- og yrkesopplæringen. For å leve opp til denne bestemmelsen må yrkesopplæringsnemndene være sammensatt på en måte som gir innsikt i ulike bransjer og utdanningsprogrammer.

Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring har i sitt innspill til departementet påpekt at eksisterende bestemmelse om sammensetning ikke har bidratt til ønsket bredde i representasjon. Loven legger ingen føringer på hvilke organisasjoner som skal være representert i nemnda. Det er stor variasjon i representasjonen i nemndene i de forskjellige fylkeskommunene. Sammensetningen av yrkesopplæringsnemndene bør speile det nasjonale systemet for representasjon i Samarbeidsrådet. De foreslår derfor å innføre en bestemmelse som sikrer at alle hovedorganisasjonene i det nasjonale partssystemet innenfor fag- og yrkesopplæring blir invitert til å sitte i nemndene. Dette vil bidra til en bredere representasjon og bedre kvalitet i arbeidet.

Departementet er enig i at det er viktig at alle organisasjonene i samarbeidsorganet også får anledning til å delta i de fylkeskommunale nemndene. Vi foreslår på denne bakgrunn å lovfeste en rett for alle organisasjonene som er representerte i det nasjonale organet for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa (samarbeidsrådet) til å delta i yrkesopplæringsnemndene. I dette ligger en plikt for fylkeskommunene til å forespørre disse organisasjonene i forkant av oppnevningene.

I tillegg foreslår vi en justering i § 12-3 slik at praksisbrevkandidatene nevnes også her, på linje med elever, lærlinger og lærekandidater. Dette innebærer at den felles representanten også skal representere, og kan være, en praksisbrevkandidat, og likestiller disse gruppene.

Departementet tar sikte på å fremme lovforslaget våren 2019, slik at det kan tre i kraft før fylkeskommunene skal oppnevne nye nemnder fra høsten 2019.

2.5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringen kan føre til noen flere medlemmer i yrkesopplæringsnemndene. Medlemmene mottar godtgjørelse per møte. Forutsatt at godtgjørelsen ikke endres kan lovendringen gi noe økte kostnader for fylkeskommunene.

2.6 Departementets forslag

Departementet foreslår følgende tillegg til opplæringsloven § 12-3, andre ledd om yrkesopplæringsnemnder (tillegg i kursiv):

Nemnda skal ha medlemmer med personlege varamedlemmer som til saman skal ha brei innsikt i heile fag- og yrkesopplæringa og i nærings- og sysselsetjingsspørsmål. Det skal i alle høve nemnast opp medlemmer frå partane i arbeidslivet etter forslag frå arbeidstakarorganisasjonane og etter forslag frå arbeidsgivarorganisasjonane. *Alle organisasjonar som er representerte i organ for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa jf. § 12-1, har rett til å vere representerte i nemnda.* Partane i arbeidslivet skal ha fleirtal i nemnda. Dessutan skal det nemnast opp minst éin representant for elevar, lærlingar, ~~eller~~ *lærekandidatar eller praksisbrevkandidater* etter forslag frå organisasjonar eller organ som representerer desse. Fylkeskommunen kan be lærarorganisasjonane om forslag til medlemmer i nemnda.